

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

1. Να γνωρίζουν και να κατανοούν την ιστορική εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας
2. Να συνδυάζουν τις γνώσεις που απέκτησαν στα υπόλοιπα μαθήματα γλωσσολογίας με τη διαχρονία της ελληνικής γλώσσας
3. Να χειρίζονται πολύπλοκα θέματα που αφορούν στη γλώσσα κατά την επαγγελματική τους ενασχόληση,
4. Να αναπτύσσουν στρατηγικές, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της κάθε ιστορικής περιόδου της Ελληνικής.
5. Να ερμηνεύουν τη σύγχρονη μορφή της ελληνικής, με βάση αλλαγές που έχουν συντελεστεί διαχρονικά, δηλαδή να συνειδητοποιήσουν την έννοια της διαχρονικότητας στη γλώσσα

Ειδικότερα:

- Θα μάθουν πληροφορίες για την προϊστορία (Ινδοευρωπαϊκή – Πρωτοελληνική) και την ιστορία (Αρχαία, Ελληνιστική, Μεσαιωνική) της ελληνικής γλώσσας.
- Θα γνωρίσουν αναλυτικά τη συγχρονική και διαχρονική δομή της ελληνικής.
- Θα αντιληφθούν τις επιβιώσεις (κυρίως σε λεξιλογικό και μορφολογικό επίπεδο) της γλωσσικής παράδοσης στη νέα ελληνική μέσω της παρουσίας και της εξήγησης των γλωσσικών αλλαγών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	Εισαγωγή στην ιστορική γλωσσολογία	<ul style="list-style-type: none">• Διαχρονική έρευνα της γλώσσας και περιοδολόγηση• Ζητήματα και προβλήματα πρόσβασης στο γλωσσικό παρελθόν• Γλωσσική συγγένεια και γλωσσικές οικογένειες,• Μέθοδοι επανασύνθεσης/αποκατάστασης της γλώσσας• Φάσεις της ελληνικής γλώσσας και ζητήματα ενότητας/συνέχειας της γλώσσας• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
2	Είδη και μηχανισμοί της γλωσσικής αλλαγής	<ul style="list-style-type: none">• Φωνολογική αλλαγή/φωνητικός νόμος• Μορφολογική αλλαγή• Συντακτική αλλαγή• Σημασιολογική λεξιλογική αλλαγή• Αναλογία, γραμματικοποίηση, λεξικοποίηση• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
3	Ερμηνεία της γλωσσικής αλλαγής	<ul style="list-style-type: none">• Ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες• Κοινωνιογλωσσική προσέγγιση• Χαρακτηριστικά της γλωσσικής αλλαγής• Γλωσσικά καθολικά• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
4	Ινδοευρωπαϊκή γλώσσα	<ul style="list-style-type: none">• Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες• Σχέσεις ινδοευρωπαϊκών γλωσσών• Φωνολογία/μορφολογία/σύνταξη/λεξιλόγιο της πρωτο-ινδοευρωπαϊκής• Κοιτίδα, πολιτισμός και εξάπλωση των ινδοευρωπαϊκών γλωσσών• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
5	Πρωτοελληνική	<ul style="list-style-type: none">• Γλωσσικές αλλαγές• Προελληνική• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
6	Αρχαία Ελληνική I	<ul style="list-style-type: none">• Υποπερίοδοι• Συστήματα γραφής• Αλφάβητα• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
7	Αρχαία ελληνική II	<ul style="list-style-type: none">• Φωνολογία: προφορά φωνηέντων, συμφώνων, διφθόγγων• Μορφολογία: ουσιαστικά, επίθετα, ρήματα• Διαδικασίες σχηματισμού λέξεων: παραγωγή και σύνθεση• Σύνταξη• Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας

8	Πρόσδος - Αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι I	<ul style="list-style-type: none"> • Ταξινόμηση • Χαρακτηριστικά διαλέκτων: αιολική, ιωνική, αττικοϊωνική, δωρική • Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
9	Αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι II	<ul style="list-style-type: none"> • Επαφή με διαλεκτικά κείμενα: Σαπφώ/Αλκαίος, χορικά, νόμοι της Γόρτυνας, κατάδεσμος της Πέλλας κλπ. • Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
10	Ελληνιστική Κοινή	<ul style="list-style-type: none"> • Ερμηνεία • Πηγές • Φωνολογικές/μορφολογικές/συντακτικές/σημασιολογικές/λεξιλογικές αλλαγές • Κείμενα της ελληνιστικής περιόδου • Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
11	Μεσαιωνική Ελληνική	<ul style="list-style-type: none"> • Πηγές • Υποπερίοδοι • Λόγια και δημώδης παράδοση, • Φωνολογικές/μορφολογικές/συντακτικές/σημασιολογικές/λεξιλογικές αλλαγές • Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
12	Νέα Ελληνική	<ul style="list-style-type: none"> • Πρώιμη νέα ελληνική • Σύγχρονη νέα ελληνική • Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας
13	Γλωσσικό ζήτημα	<ul style="list-style-type: none"> • Αττικισμός • Καθαρεύουσα/δημοτική • Λόγιο επίπεδο στη σύγχρονη νέα ελληνική • Ασκήσεις/Μελέτη βιβλιογραφίας

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην τάξη • Ενεργητική μάθηση (hands-on learning) – Βιωματική μάθηση • Ομαδοσυνεργατική μάθηση 														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες • Παρουσιάσεις PPT • Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass • Συνεργατικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα • Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος • Επικοινωνία μέσω email 														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις στην τάξη</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>31</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>150</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Ασκήσεις στην τάξη	30	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	31	Εξετάσεις	20	Σύνολο Μαθήματος	150		
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>														
Διαλέξεις	39														
Ασκήσεις στην τάξη	30														
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	31														
Εξετάσεις	20														
Σύνολο Μαθήματος	150														

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή πρόοδος: 50% • Τελική εξέταση: 50%
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μπαμπινιώτης, Γ. (1986) *Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα.
2. Browning, R. (2008) *The Medieval and Modern Greek language* (6th edition). Athens: Papadimas.
3. Chantraine, P. (1998) *Historical morphology of the Greek language* (Translation: N. Agavanakis). Athens: Kardamitsas.
4. Horrocks, G. (2006) *Greeks: A history of the language and its speakers* (Translation: M. Stavrou, M. Tzeveleku). Athens: Estia.
5. Καραντζόλα, Ε. & Α. Φλιάτουρας. 2004. *Γλωσσική αλλαγή*. Εκδόσεις Νήσος.
6. Tonnet, H. (1995) *Histoire du grec moderne: La formation d' une langue*(Translation: M. Karamanou & P. Lialiatsis). Athens: Papadimas.
7. Χριστίδης, Α.-Φ. 2014. *Ιστορία ελληνικής γλώσσας: από τις αρχές ως την ύστερη αρχαιότητα*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	A. ΦΛΙΑΤΟΥΡΑΣ, Ε. ΘΩΜΑΔΑΚΗ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	afliatou@helit.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Γραπτή πρόσδος: 50% Τελική γραπτή εξέταση: 50%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	Οι γραπτές εξετάσεις θα πραγματοποιούνται μέσω eClass σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνονται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό τους σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή τους.